

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความต้องการในการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 ของผู้บริหารและครูภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย เป็นลำดับขั้น ดังนี้คือ

1. การศึกษาค้นคว้า
2. เครื่องมือในการวิจัย
3. กลุ่มตัวอย่างประชากร
4. การรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การเสนอโครงการ

การศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษา ตำรา เอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์วิชาการ
2. สอบถาม สัมภาษณ์ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด ให้สำหรับครูภาษาไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 7

ลักษณะของแบบสอบถามแบ่ง เป็น 5 ตอนดังนี้

ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check-List)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย เป็นแบบมาตราส่วน
ประเมินค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ ตามในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ก. ความมุ่งหมายของศูนย์วิชาการภาษาไทย
- ข. สถานที่เหมาะสมในการตั้งศูนย์วิชาการ
- ค. คณะกรรมการที่รับผิดชอบ
- ง. แหล่งงบประมาณ
- จ. แหล่งและวิธีจัดหาวัสดุอุปกรณ์
- ฉ. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับบริการจากศูนย์วิชาการภาษาไทย เป็นแบบมาตราส่วน
ประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ เกี่ยวกับหลักสูตร การเรียน
การสอน การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล
และกิจกรรม เสริมหลักสูตร

ตอนที่ 4 ความต้องการใช้สื่อการสอน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating
Scale) 4 ระดับ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์วิชาการภาษาไทย ตอบโดยเสรี
ตามหัวข้อกำหนด

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบดูความถูกต้อง
เหมาะสมและความครอบคลุม เนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ

5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายและเสนอแนะโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย
ประจำกลุ่มโรงเรียน ในเขตการศึกษา 7

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหารและครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 7 โดยมีลำดับขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. สุ่มตัวอย่างโรงเรียนแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
ตามอัตราส่วนร้อยละ 50 จากจำนวนนักเรียนในแต่ละจังหวัด 8 จังหวัด ได้ตัวอย่างประชากร
โรงเรียนจากการสุ่มตัวอย่างทั้งหมด 92 โรงเรียน

2. เลือกตัวอย่างประชากรซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารและครูภาษาไทย โดยใช้
ผู้บริหารที่เป็นผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วย โรงเรียนละ 1 คน คิดเป็นจำนวน 92 คน
และเลือกครูภาษาไทย โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โรงเรียนละ
5 คน ได้จำนวนทั้งสิ้น 460 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร ดังรายละเอียดแสดงในตาราง
ดังนี้

กลุ่มโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน ทั้งหมด	จำนวนโรงเรียน ที่เป็นประชากร	จำนวนผู้บริหาร ที่เป็นตัวอย่าง ประชากร	จำนวนครูที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง ประชากร
กำแพงเพชร	21	10	10	50
ตาก	15	7	7	35
นครสวรรค์	30	15	15	75
พิจิตร	22	11	11	55
พิษณุโลก	28	14	14	70
เพชรบูรณ์	29	15	15	75
สุโขทัย	21	10	10	50
อุตรดิตถ์	20	10	10	50
รวม	186	92	92	460

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 7 เพื่อขอความร่วมมือให้สำนักงานศึกษาธิการ เขต 7 ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงหัวหน้าสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 จำนวน 92 โรงเรียน
2. ผู้วิจัยเริ่มส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม 2532 และรวบรวมคืนด้วยตนเองในบางโรงเรียนและเก็บแบบสอบถามจนถึงวันที่ 1 มีนาคม 2532
3. แบบสอบถามที่ส่งไปยังผู้บริหาร จำนวน 92 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 87 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.43
แบบสอบถามที่ส่งไปยังครูภาษาไทย 460 ฉบับ ได้รับคืนมา 420 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.3
แบบสอบถามที่ส่งไปรวม 552 ฉบับ ได้รับคืนมา 507 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.60

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจค่าถ้อยคำ นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. คำถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัชฌิม เลขคณิต ($\bar{X}$) จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

$\bar{X}$	แทน	ค่ามัธยฐาน เลขคณิตของคะแนน
$\sum fx$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่
n	แทน	กลุ่มตัวอย่างประชากร

(John E. Freund 1981: 61)

ค่าของคะแนนจากคำตอบ คิดเป็น 4 ระดับคือ 4, 3, 2, 1 ดังนี้คือ

4	หมายถึง	เห็นด้วย	ต้องการ	มากที่สุด
3	หมายถึง	เห็นด้วย	ต้องการ	มาก
2	หมายถึง	เห็นด้วย	ต้องการ	น้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วย	ต้องการ	น้อยที่สุด

การแปลงความหมายของค่ามัธยฐาน เลขคณิตที่คำนวณได้ ถือตาม เกณฑ์ดังนี้

3.50-4.00	หมายความว่า	เห็นด้วย	ต้องการ	มากที่สุด
2.50-3.49	หมายความว่า	เห็นด้วย	ต้องการ	มาก
1.50-2.49	หมายความว่า	เห็นด้วย	ต้องการ	น้อย
1.00-1.49	หมายความว่า	เห็นด้วย	ต้องการ	น้อยที่สุด

3. นำค่ามัธยฐาน เลขคณิตของคะแนนแต่ละข้อมาจัดการกระจายของคะแนนจาก
แนวโน้มนำเข้าสู่ส่วนกลาง โดยหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนแต่ละข้อ

$$S = \sqrt{\frac{n(\sum fx^2) - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

S	แทน	ค่าส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐานของคะแนน
$\sum fx$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน
$\sum fx^2$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของคะแนน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร

(John E. Freund 1981: 61)

4. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการตั้งศูนย์วิชาการ
ภาษาไทย ตามหัวข้อที่กำหนด นำเสนอในรูปความเรียง

การนำเสนอโครงการ

1. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสร้างโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย
ประจำกลุ่มโรงเรียน เขตการศึกษา 7 โดยผู้วิจัยนำผลของการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม
ตอนที่ 2, 3, 4, 5 เกี่ยวกับความคิดเห็นในการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยด้านความมุ่งหมาย
สถานที่ตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบ แหล่งงบประมาณ แหล่งผลและจัดหาวัสดุอุปกรณ์และความ
ต้องการเกี่ยวกับบริการจากศูนย์วิชาการภาษาไทย ด้านหลักสูตร, การเรียนการสอน, การผลิต
และการใช้สื่อการสอน ด้านวัดผลประเมินผลโดยถือเกณฑ์ว่าระดับความต้องการเกี่ยวกับศูนย์
วิชาการภาษาไทยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} > 2.50$) เท่านั้น มาดำเนินการสร้างโครงการ

2. นำเสนอโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย ประจำกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 7 ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 หลักการและเหตุผล
- 2.2 ลักษณะของศูนย์วิชาการภาษาไทย
- 2.3 วัตถุประสงค์
- 2.4 เป้าหมายของโครงการ
- 2.5 การดำเนินงาน
- 2.6 การบริหารงานของศูนย์วิชาการภาษาไทย
- 2.7 หน้าที่ของศูนย์วิชาการภาษาไทย
- 2.8 สื่อการสอนที่มีในศูนย์วิชาการภาษาไทย
- 2.9 แผนผังศูนย์วิชาการภาษาไทย
- 2.10 อัตรากำลังและงบประมาณ
- 2.11 สถานที่ตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย
- 2.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

3. นำโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย ประจำกลุ่มโรงเรียนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาประเมินความเหมาะสมแล้วนำโครงการมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์
ยิ่งขึ้น